

KANAMADA İLK YARDIM

Dolaşım sistemi kalp, atardamar, toplardamar, kılcal damar ve lent sisteminden oluşur. Kalbimiz dakikada 60-90 kez atar.

Çeşitli nedenlerle kanın damar dışına çıkmasına denir. Vücut ağırlığının 1/13'ünü kan oluşturur.

Sağlam bir insan 700 cm³ kan kaybedecek olursa dolaşım, solunum ve şuurla büyük bir bozukluk olmaz. Vücuttaki kanın %30'unda daha fazla 1500 kaybederse öldürücü olabilir. Hasta-yaralı vücuttaki kanın 1/3 kaybedecek olursa şoka girer ve ölüm olabilir

KANAMA ÇEŞİTLERİ

Üç gruba ayırabiliriz.

A.KANIN AKTIĞI YERE GÖRE

1.İç kanama : Yaralanan organlardan kanın damardan dışarı çıkıp organların yada vücut boşluklarının içine çıkmasına denir.

2. Dış kanamalar : Genellikle yaralanmalar sonucu kanın damardan vücut dışına çıkmasıdır.

B. KANAYAN DAMARIN CİNSİNE GÖRE

1.Kılcal damar kanaması : Sızma şeklindedir. Kolayca durur. Üzerine pansuman koyup o kısmı yukarı kaldırmakla da kolaylıkla durur.

2. Toplar damar kanaması : Koyu kırmızı renkte, sızar, taşar biçimindedir. Üzerine pansuman koyup üzerinden sarılması ve o kısmı yukarı kaldırılması genellikle kanamayı durdurur.

3. Atardamar kanamaları : Açık renkte fışkır tarzda olur. Hemen durdurulmalıdır.

Kanayan kol ve bacak kalp seviyesinden yukarıda tutmak kanamayı azaltır. Basıncı pansuman ve turnike uygulaması gerekir.

C. KANAMANIN OLDUĞU ZAMANA GÖRE

Hemen görülen kanamalar, Kanama durduktan sonra tekrar görülen kanama,Geç olan kanama

KANAMA BELİRTİLERİ

- Baş dönmesi,
- Yüzde, dudaklarda ve parmak uçlarında solukluk olur.
- Deri nemli ve soğuktur.
- Nabız hızlı ve zayıftır. Güçlülükle hissedilir.
- Solunum hızlıdır.
- Sanki hava alamıyormuş gibi bir his (hava açlığı) olur.
- Şuur azdır ve en sonunda kaybolabilir

ACİL OLARAK KANAMA DURDURUCU YÖNTEMLER

1.Parmakla basınç yapma : ufak yara, kanama az ise yara üzerine temiz bir mendil koyup parmağımızla 15-20 dk. bastırın. Kan pıhtısını silmeyin. Kanamayı yeniden başlatırsınız.

2.Basıncı pansuman : Kravat, eşarp, sargı bezi ile kanayan yara üzerine temiz bir mendil yada bez koyduktan sonra üzerine sıkıca sarın. Yara içinde görülen kemik parçası, mermi, bıçak gibi yabancı cisimleri çıkarmayın. Yaralı yeri kalp seviyesinden yüksek tutun

3.Kanayan yerin yüksekte tutulması : Yara ve kanayan kısım kalp seviyesinden yukarıda tutulması kanamayı azaltır

4.Damar üzerine basınç yaparak kanamaların durdurulması.

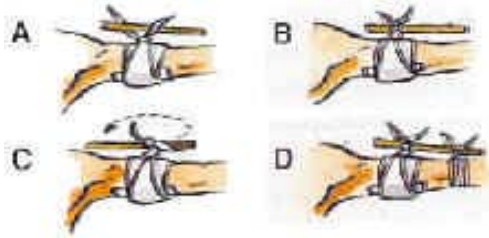
Basınç yapılacak nokta o bölgeye giden atardamarların kemik üzerinde yüzeyselleştiği yerdir.

Parmağınızla kemik arasında damar sıkıştırılması ile alt tarafa kan geçmez.

BURUN KANAMASINDA İLK YARDIM

Burun kanatlarına baş ve işaret parmağınızla 10 dakika bastırın. Enseye ıslak, soğuk bez konur. Hastayı gibi yatırırmanız kanın solunum yollarına kaçmasını önlemiş olursunuz. (Stabil Yan pozisyonu)

6. Organ kayıplarında (el-ayak, kol, bacak):

Bandaj uygulanır. Hastaneye kadar bandaj açılmaz. kopan uzuv bulunan temiz bir naylon torbaya koyup ağzını kapatın. İçinde buz bulunan ikinci bir naylon torbanın içine koyup hasta ile birlikte hastaneye gönderin. 8 Saat içinde kopan uzuv yerine dikilebilir.

ODTÜ SAĞLIK VE REHBERLİK MERKEZİ

KANAMALARDA İLK YARDIM

İLK YARDIM EĞİTMENİ

Hemş. ŞENAY TİLKİ